

Τα μεγαλύτερα ατυχήματα σε υπεράκτιες πλατφόρμες

- 1969** Εκρηξη σε πλατφόρμα στην Καλιφόρνια απελευθερώνει στη θάλασσα 100.000 βαρέλια πετρέλαιο.
- 1979** Πλατφόρμα της μεξικανικής Pemex στον Κόλπο του Μεξικού εκρήγνυται. Τρία εκατ. βαρέλια αργού πετρελαίου χύνονται στη θάλασσα.
- 1980** Η πλατφόρμα «Αλεξάντερ Κίλαντ» ανατρέπεται στη Βόρεια Θάλασσα παρασέρνοντας στο θάνατο 123 εργάτες.
- 1988** Πλατφόρμα της Occidental Petroleum, στη Βόρεια Θάλασσα, εκρήγνυται, σκοτώνοντας 167 εργάτες.
- 2005** Φωτιά καταστρέφει πλατφόρμα στην ανατολική Ινδία. 12 άνθρωποι χάνουν τη ζωή τους και χύνονται στη θάλασσα 123.000 βαρέλια αργού πετρελαίου.
- 2009** Η πλατφόρμα West Atlas στο Ανατολικό Τιμόρ παίρνει φωτιά και βυθίζεται ύστερα από αρκετές ημέρες διαρροής πετρελαίου και αερίου.

ΣΤΡΟΦΗ ΣΕ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ, ΣΥΣΣΩΡΕΥΤΕΣ, ΥΔΡΟΓΟΝΟ ΚΑΙ ΠΥΡΗΝΙΚΑ ΚΑΥΣΙΜΑ

Η ανατολή της νέας ενεργειακής οικονομίας

ΠΩΣ ΘΑ ΜΠΟΡΟΥΣΕ να είναι ο κόσμος μας χωρίς πετρέλαιο; Το ερώτημα δεν είναι ρητορικό και από τη μεγάλη πετρελαϊκή κρίση της δεκαετίας του 1970 απασχολεί διαρκώς τους ηγέτες του κόσμου και τις εταιρίες ενέργειας. Οι υδρογονάνθρακες αποτελούν σήμερα την κυριότερη πηγή ενέργειας του πλανήτη, αλλά έχει πλέον γίνει κατανοητό ότι η ενεργειακή οικονομία, που για δεκαετίες βασίστηκε στο τρίδυμο, «πετρέλαιο, φυσικό αέριο, άνθρακας» οδεύει προς το τέλος της. Στα επόμενα χρόνια, κι αν όχι εμείς οίγουρα τα παιδιά μας, θα ζήσουμε το τέλος της εποχής του πετρελαίου και την ανατολή μιας νέας ενεργειακής οικονομίας, η οποία θα βασίζεται στις ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, τους συσσωρευτές, το υδρογόνο και τα πυρηνικά καύσιμα.

Σήμερα το πετρέλαιο είναι ο κάτοχος του 40% της ενεργειακής αγοράς. Το 26% της ενέργειάς μας προέρχεται από το κάρβουνο, το φτηνό και άφθονο ορυκτό που

χρησιμοποιείται για να δώσει τις μεγαλύτερες ποσότητες ηλεκτρισμού και το 24% προέρχεται από το φυσικό αέριο, μια πολλαπλά χρήσιμη πηγή ενέργειας που σύντομα θα ξεπεράσει το κάρβουνο στη χρήση παραγωγής θερμότητας και ηλεκτρισμού. Το κοινό που έχουν οι δύο προαναφερόμενες πηγές ενέργειας είναι ότι προκαλούν σοβαρά προβλήματα. Το μεν κάρβουνο προκαλεί σοβαρή περιβαλλοντική επιβάρυνση, ενώ το φυσικό αέριο μεταφέρεται δύσκολα και προκαλεί γεωπολιτικές εντάσεις, όπως συχνά έχουμε διαπιστώσει στις περιοχές της Ευρώπης και της Υπερκauκασίας.

Το πετρέλαιο εξακολουθεί να είναι η κύρια πηγή ενέργειας, η οποία όμως γίνεται όλο και πιο ακριβή, καθώς απαιτεί μεγάλες επενδύσεις στις τεχνολογίες εξόρυξης, ελέγχεται από καρτέλ και συχνά οι πολιτικές πιέσεις για τον έλεγχό του καταλήγουν σε πολέμους, όπως στο Ιράκ και το Αφγανιστάν.

Ακόμη και αν υποθεθεί όμως ότι εξασφαλίζουμε τον απρόσκοπτο εφοδιασμό μας με πετρέλαιο, για πόσο καιρό ακόμη ο πλανήτης θα μπορεί να μας τροφοδοτεί; Σε περσινή έκθεσή της η BP εκτιμούσε ότι τα αποθέματα πετρελαίου επαρκούν για περίπου 40 χρόνια. Σύμφωνα με τον Αμερικανό δημοσιογράφο, Πολ Ρόμπερτς, ειδικό σε θέματα πετρελαίου και συγγραφέα του best seller «Το τέλος του πετρελαίου», το 2035 ο κόσμος θα

χρησιμοποιεί υπερδιπλάσια ενέργεια από τη σημερινή. Η ζήτηση για πετρέλαιο θα εκτιναχτεί από τα 80 εκατομμύρια βαρέλια την ημέρα στα 140 εκατομμύρια βαρέλια, ενώ μεγαλύτερη θα είναι η ζήτηση για φυσικό αέριο που σχετίζεται άμεσα με τα κοιτάσματα πετρελαίου.

Η ζήτηση θα είναι ιδιαίτερα αυξημένη στις ανερχόμενες οικονομίες του πλανήτη, όπως η Κίνα και η Ινδία, οι ηγέτες των οποίων αντιμετωπίζουν την κατανάλωση ενέργειας ως μέσο για τη βιομηχανική επικράτηση. Όμως, η δημιουργία μιας τόσο μεγάλης παραγωγικής ικανότητας απαιτεί, σύμφωνα με τον Ρόμπερτς, πρόσθετη δαπάνη ύψους ενός τρισεκατομμυρίου δολαρίων για την εξόρυξη πετρελαίου και από τις εταιρίες την ανάπτυξη

δραστηριοτήτων σε περιοχές του πλανήτη, όπως η Αρκτική, όπου η εκμετάλλευση καθίσταται πανάκριβη.

Τα διαπιστωμένα αποθέματα αργού πετρελαίου του πλανήτη ανέρχονται σήμερα σε 1,23 δισεκατομμύρια βαρέλια, ενώ καθίσταται ολοένα και πιο δύσκολη η ανακάλυψη νέων κοιτασμάτων. Γι' αυτό και οι περισσότερες εταιρίες στρέφουν την προσοχή τους στα υπεράκτια κοιτάσματα. Την ίδια στιγμή η κατανάλωση στις χώρες-μέλη του ΟΟΣΑ παρουσιάζει ελαφρά υποχώρηση, που δεν είναι όμως αρκετή για να καλύψει την αύξηση της ζήτησης από αναπτυσσόμενες χώρες. Για παράδειγμα, η ζήτηση για πετρέλαιο από την Κίνα εμφανίζει αύξηση 15%. ■

Ενεργειακή διπλωματία, τέλος

Η ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΗ συνέπεια του τέλους της εποχής του πετρελαίου είναι ότι μαζί της τελειώνει και η εποχή της ενεργειακής διπλωματίας που βασίστηκε στο «μαύρο χρυσό». Επί ένα και πλέον αιώνα οι συνεχείς προσπάθειες των ΗΠΑ και της Ευρώπης να εξασφαλίσουν πρόσβαση στα πετρέλαια της Μέσης Ανατολής συνέβαλαν στη δημιουργία μιας συνεχούς κατάστασης πολιτικής αστάθειας. Σύμφωνα με τον Ρόμπερτς, η ανακάλυψη νέων κοιτασμάτων και η στρόφη στις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας είναι μόνο το ένα σκέλος του τι πρέπει να γίνει. Μια νέα, στέρεη ενεργειακή οικονομία απαιτεί νέες συμφωνίες και συμβιβασμούς και μάλιστα με μεγάλο πολιτικό και οικονομικό ρίσκο. Η τρέχουσα ενεργειακή οικονομία, με τις πετρελαιοπηγές, τα διυλιστήρια και τα πετρελαιοφόρα της αποτελεί ένα τεράστιο κεφάλαιο αξίας 10 τρισεκατομμυρίων δολαρίων, το οποίο κανένα κράτος -και πολύ περισσότερο οι ΗΠΑ- δεν έχει τη δύναμη να διαγράψει. ■